2012. M49T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2012

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL

CUMADÓIREACHT (100 marc)

DÉARDAOIN 21 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 3.15–4.45

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC		
1			
2			
3			
4			
5			
6			
IOM			
GRÁD			

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❐ *Scríobh do scrúduimhir, mar a iarrtar, sa bhosca thuas.*
- ❐ *Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.*
- ❐ *Is féidir na spásanna i lár agus i ndeireadh an fhreagarleabhair a úsáid do shracobair.*

1. Iomlán na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna dícheadaithe uile	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	

LEATHANACH BÁN

Freagair DHÁ cheist – Ceist AMHÁIN as Roinn A (Cumadóireacht Séise) agus ceist AMHÁIN as Roinn B (Armóin)

ROINN A – CUMADÓIREACHT SÉISE (40 marc)

GAN ACH CEIST AMHÁIN *a fhreagairt sa roinn seo: C1 nó C2 nó C3. Tabhair faoi deara go bhfuil dhá roinn i gC1 agus i gC3.*

C.1 LEANÚINT D'OSCAILT A THUGTAR

I gcás (a) *agus* (b) araon,

- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
- Cuir comharthaí mírithe agus mothúchán cuí leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis oiriúnach do gach ceann de na séiseanna atá agat as an liosta a thugtar.

(a) ☐ cláirnéid ☐ fliúit Shasanach fhorshéise ☐ veidhlín ☐ trumpa

AGUS

(b) ☐ trumpa ☐ veidhlín ☐ óbó ☐ cláirnéid

(40)

C.2 CEOL A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

Seo a leanas sliocht as *Oisín i ndiaidh na Féinne* le Tomás F. MacAnna.

"Ná tar anuas den chapall

Nó beidh tú sean, a stór,

Tá na blianta fada caite,

Ó chuala Fionn do ghlór."

• Cuireadh rithim leis an dá líne thosaigh. Cum rithim a d'oirfeadh do na focail eile.

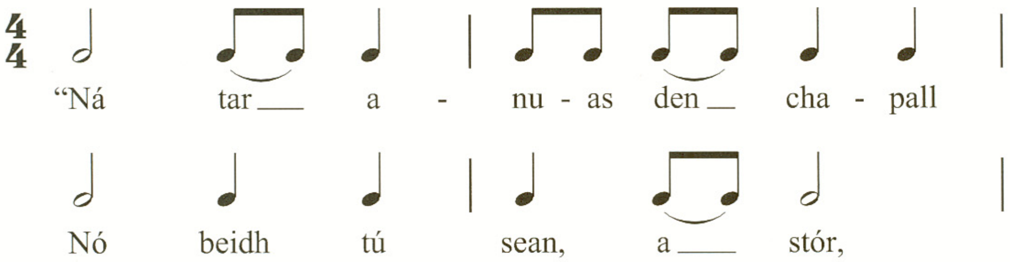

Tá na blian - ta fa - da cai - te,

Ó chua - la Fionn do ghlór."

• Ag úsáid na rithime seo, cum séis ocht mbarra, a thosaíonn mar a thaispeántar agus a chríochnaíonn ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúchán cuí leis an tséis.

(40)

C.3 CUMADÓIREACHT DO RITHIM NÓ DO MHEADARACHT NÓ D'FHOIRM DAMHSA A THUGTAR

Freagair (a) *agus* (b).

(a) Déan staidéar ar oscailt na válsa seo.

• Comhlánaigh an chéad mhír.

• Cum mír a fhreagraíonn di, a chríochnaíonn ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúchán cuí leis an tséis.

• Roghnaigh uirlis oiriúnach don tséis agatsa as an liosta seo a leanas:

❐ fliúit Shasanach fhorshéise ❐ óbó ❐ fliúit ❐ veidhlín

Moderato

AGUS

(b) Déan staidéar ar oscailt na máirseála seo.

• Comhlánaigh an chéad mhír.

• Cum mír a fhreagraíonn di, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúchán cuí leis an tséis.

• Roghnaigh uirlis oiriúnach don tséis agatsa as an liosta seo a leanas:

❐ cláirnéid ❐ fliúit ❐ veidhlín ❐ trumpa

Moderato

(40)

ROINN B – ARMÓIN (60 marc)

GAN ACH CEIST AMHÁIN *sa roinn seo a fhreagairt:* C4 *nó* C5 *nó* C6

C.4 CUMADÓIREACHT NÓTAÍ SÉISE AGUS DOIRD Ó SHRAITH CORDAÍ

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála F ar an gcliath thíos:

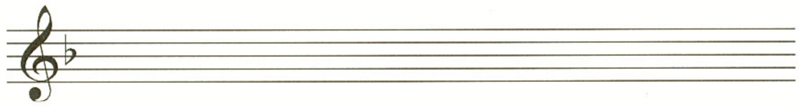

• Rianaigh na cordaí atá ann sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc *nó* ar an gcliath thíos. Tugtar an chéad chorda.

Nótaí an chorda	C A F		E C A				B♭ G E
Siombail chorda	F		Am				Elagh
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

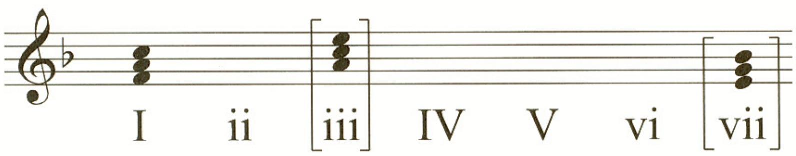

SRACOBAIR

• Deán staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.

• Ag úsáid na rithimí a thugtar, cuir isteach nótaí séise agus doird chun na dúntaí agus na réamhchordaí a chomhlánú mar seo a leanas:

(i) Ag A, dúnadh NEAMHFHOIRFE le réamhchorda (I—IV—V)

(ii) Ag B, dúnadh FOIRFE le réamhchorda (ii—V—I)

(iii) Ag C, dúnadh BRISTE le réamhchorda (IV—V—vi)

(iv) Ag D, dúnadh FOIRFE le réamhchorda (IV—V—I)

(60)

C.5 DORDNÓTAÍ AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála D ar an gcliath thíos:

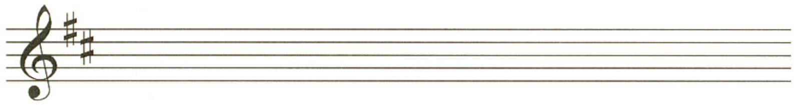

• Rianaigh na cordaí atá ann sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc *nó* ar an gcliath thíos. Tugtar an chéad chorda.

Nótaí an chorda	A F♯ D		C♯ A F♯				G E C♯
Siombail chorda	D		F♯m				C♯lagh
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

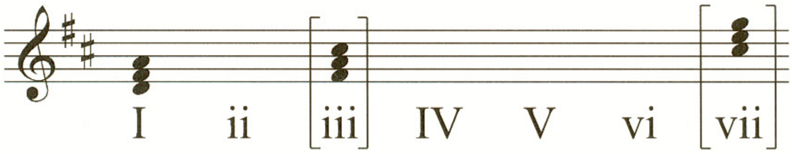

SRACOBAIR

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
- Cuir isteach dordnótaí agus comharthaí corda oiriúnacha chun na dúntaí ag A, B, C agus D a chomhlánú.
- Is féidir úsáid a bhaint as siombailí corda *nó* as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint astu araon.

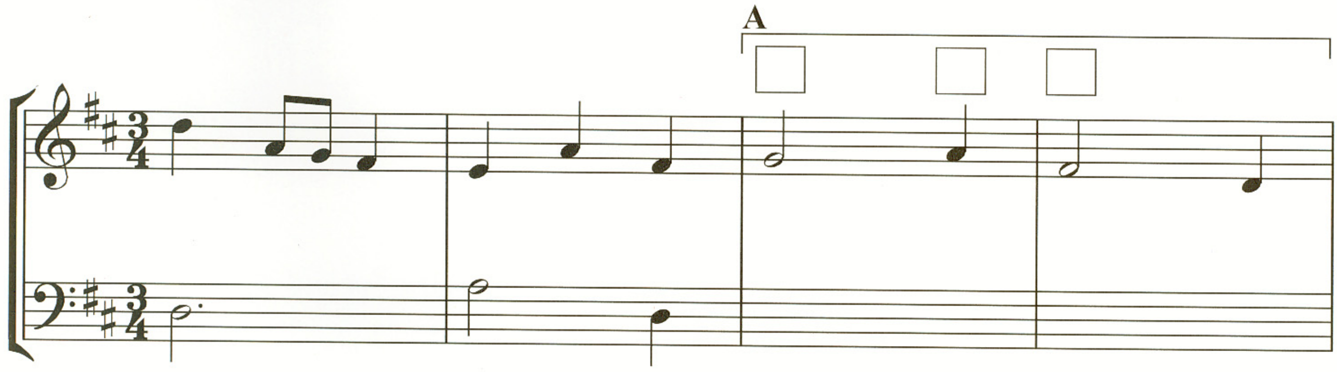

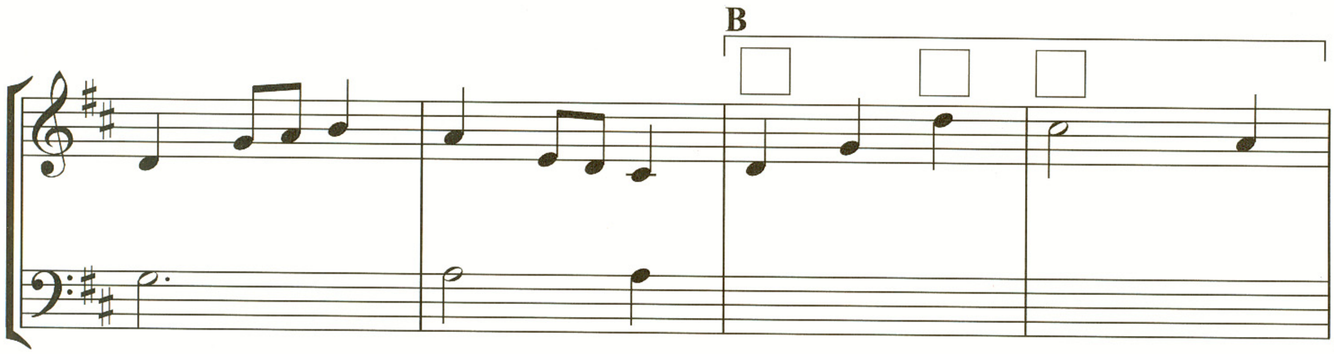

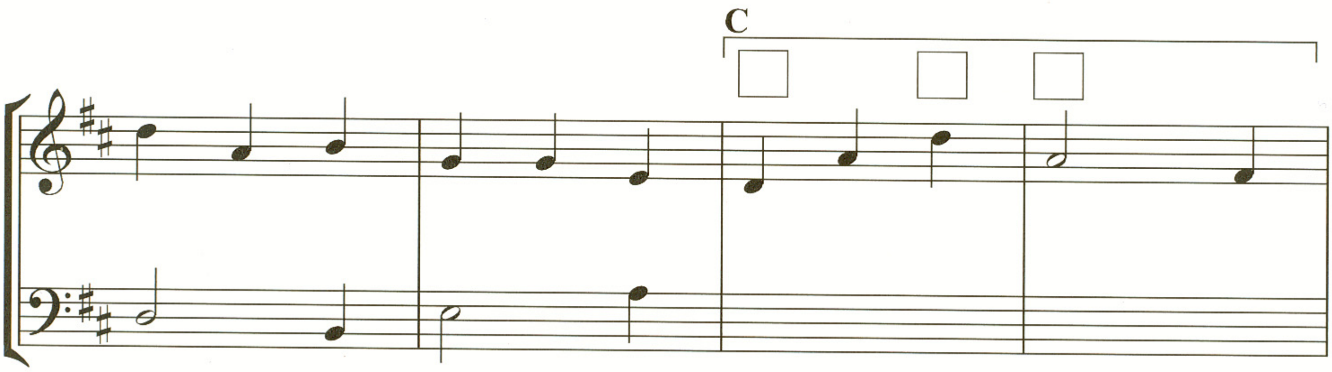

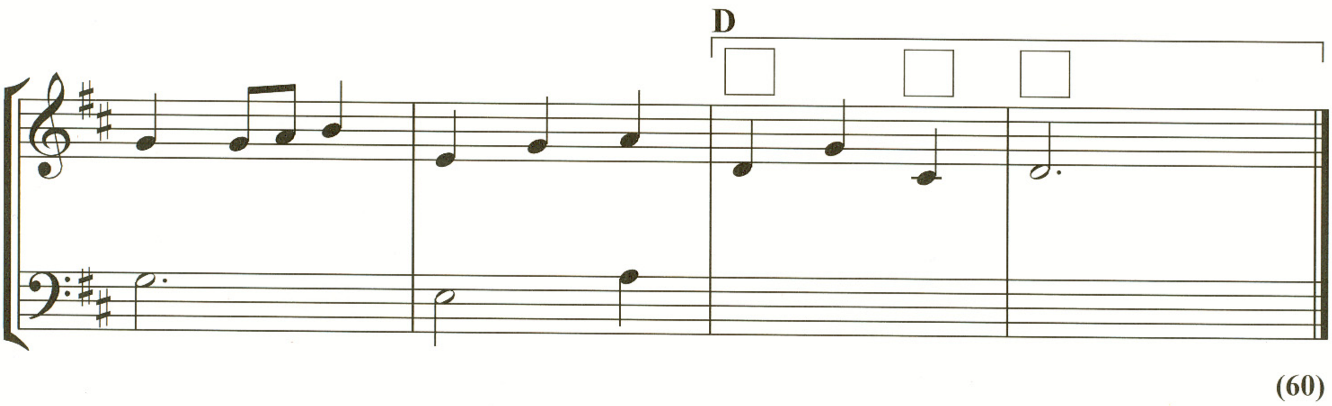

(60)

C.6 NÓTAÍ FORSHÉISE AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

- Scríobh amach mórscála B♭ ar an gcliath thíos:

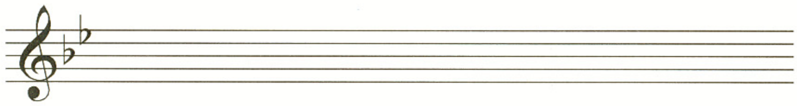

- Rianaigh na cordaí atá ann sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc *nó* ar an gcliath thíos. Tugtar an chéad chorda.

Nótaí an chorda	F D B♭		A F D				E♭ C A
Siombail chorda	B♭		Dm				Alagh
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

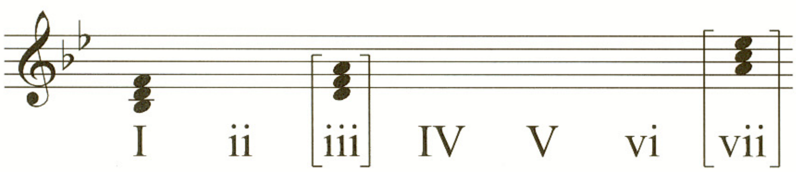

SRACOBAIR

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.

• Cuir isteach cordaí oiriúnacha agus nótaí forshéise ag A, B, C agus D chun na deirí míre a chomhlánú.

• Is féidir úsáid a bhaint as siombailí corda *nó* as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint astu araon.

(60)

LEATHANACH BÁN

2012. M51T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2012

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL
ÉISTEACHT (100 marc)
DÉARDAOIN 21 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 1.30–3.00

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC		
1			
2			
3			
4			
5			
6			
IOMLÁN			
BÓNAS DON GHAEILGE			
MÓRIOM			
GRÁD			

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❒ *Scríobh do scrúduimhir, mar a iarrtar, sa bhosca thuas.*
- ❒ *Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach le sliocht na trialach. Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, labhair leis an bhFeitheoir anois.*
- ❒ *Éist chun go gcloisfidh tú an ghíog rabhaidh agus na fógraí ar an taifeadadh.*
- ❒ *Is féidir do chuid freagraí a scríobh nuair is mian leat, le linn an taifeadta nó le linn na sosanna.*
- ❒ *Scríobh do chuid freagraí uile sa fhreagarleabhar seo sna spásanna atá ann dóibh. I gceisteanna a bhfuil rogha iontu, cuir tic sa bhosca cuí.*
- ❒ *Bain úsáid as na spásanna laistigh den chlúdach cúil don tsracobair.*
- ❒ *Ná tabhair aon pháipéir eile leat isteach i halla an scrúdaithe.*
- ❒ *Níl cead agat aon ní a rá, cnagadh ná crónán a dhéanamh ná canadh le linn an scrúdaithe seo.*

C. 1 Trí shliocht as *Bohemian Rhapsody* le Freddie Mercury.

- Seinnfear gach sliocht TRÍ huaire. Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Freagair na ceisteanna ar leathanach 3.

Sliocht 1. Tá liricí an tsleachta seo priontáilte thíos.

Líne 1	Is this the real life? Is this just fantasy?
Líne 2	Caught in a landslide, no escape from reality.
Líne 3	Open your eyes, look up to the skies and see,
Líne 4	I'm just a poor boy, I need no sympathy,
Líne 5	Because I'm easy come, easy go, little high, little low,
Líne 6	Any way the wind blows, doesn't really matter to me, to me.

Sliocht 2. Tá breac-scór den cheol sa sliocht seo priontáilte thíos.

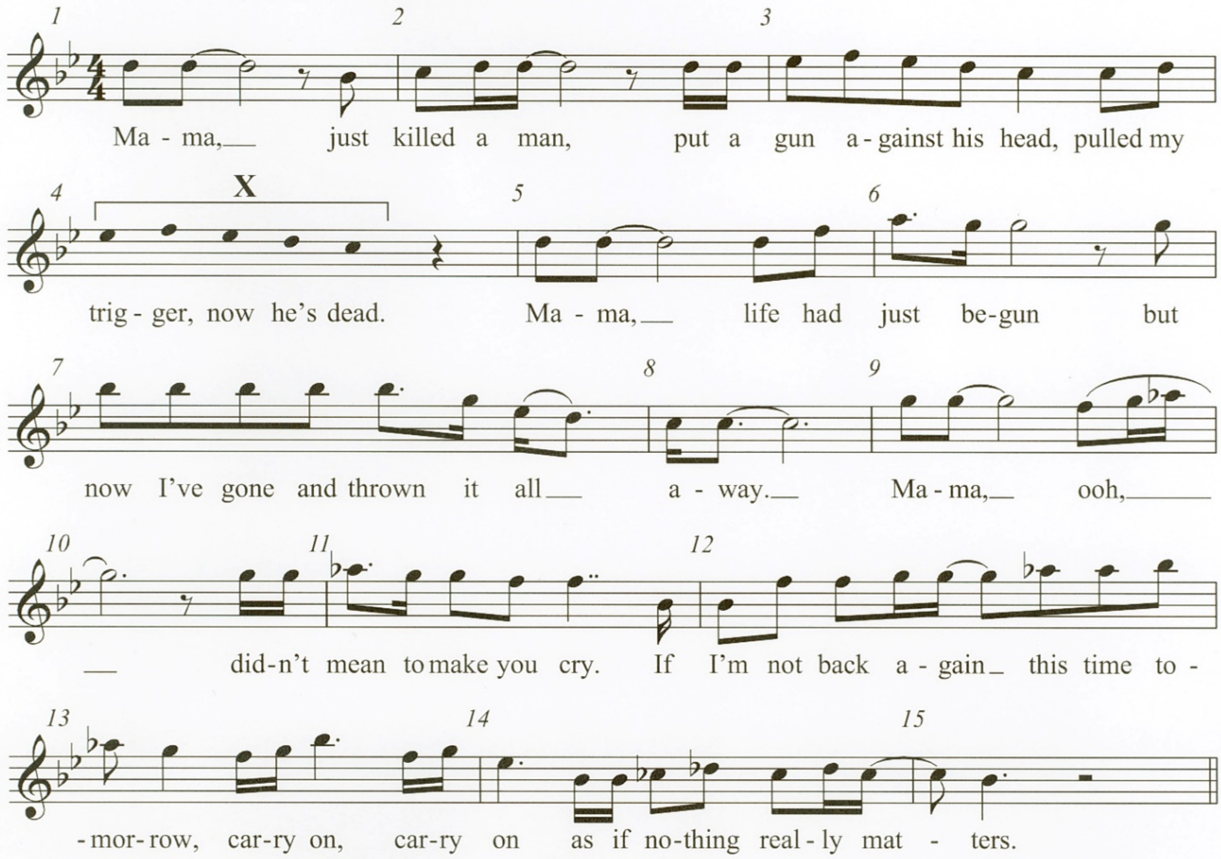

Sliocht 3. Níl aon cheol priontáilte ann den cheol sa sliocht seo.

Sliocht 1

(i) Baineadh an sliocht seo

❒ as an intreoir ❒ as an gcuid ceoldrámata ❒ as an gcuid roc

(ii) Sna línte 1 agus 2, tá na guthanna ag canadh

❒ in aoncheol ❒ in aithris ❒ in armóin

(iii) Ainmnigh an uirlis a chloistear den chéad uair i ndiaidh líne 2. _________________

(iv) Is í an éifeacht a úsáidtear chun na focail "any way the wind blows" a chur in iúl ná

❒ peanáil ❒ saobhadh ❒ flangeáil

Sliocht 2

(i) Cuir isteach na cúig rithim atá ar iarraidh ag **X** ar an scór.

(ii) Sna línte 7 agus 8, tá an dordghiotár ag seinm

❒ nótaí athdhéanta ❒ airpéitse síos ❒ scála síos

(iii) Is í uigeacht an cheoil sa sliocht seo ná

❒ monafónach ❒ homafónach ❒ ilfhónach

Mínigh.

____

____

Sliocht 3

(i) Is í stíl an cheoil sa sliocht seo ná

❒ stíl roc ❒ stíl bhailéadach ❒ stíl cheoldrámata

Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra.

____

____

(ii) Cé acu **ceann amháin** díobh seo a leanas a chloistear sa sliocht seo?

❒ cuntrashéiseanna ❒ guthanna a capella ❒ guthanna ainteafeanúla

(iii) Déan cur síos ar stíl an cheoil a thagann go díreach i ndiaidh an tsleachta seo in *Bohemian Rhapsody*.

____

____

(25)

C. 2 Seinnfear sliocht as *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet* le Tchaikovsky TRÍ huaire.

- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Níl aon cheol priontáilte ann den cheol sa cheist seo.
- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Baineadh an sliocht seo

❐ as an bhFoilsiú ❐ as an bhForleathnú ❐ as an Athfhoilsiú

(ii) Is é an téama a chloistear sa sliocht seo ná

❐ téama Friar Lawrence ❐ téama an Aighnis ❐ téama an Ghrá

Seinntear é

❐ ar ghaothuirlisí amháin ❐ ar phráis amháin ❐ ar ghaothuirlisí agus ar phráis

(iii) Is é an cur síos is fearr ar uigeacht an cheoil sa sliocht seo ná

❐ monafónach ❐ homafónach ❐ ilfhónach

Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra.

_ _

(iv) Is í an rithim a sheinntear ar na veidhlíní sa sliocht seo ná

❐ rithim shioncóipithe ❐ rithim phoncaithe ❐ rithim thríphléadach

(v) Ainmnigh téama amháin eile a chloistear in *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet.*
Déan cur síos ar ghné ceoil **amháin** den téama seo.

Téama _

Cur síos _

_ _

(10)

C. 3 Seinnfear sliocht as an gcantáid *Jesu, der du meine Seele* le J.S. Bach TRÍ huaire.

• Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
• Níl aon cheol priontáilte ann don cheist seo.
• Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Baineadh an sliocht seo as

❒ gluaiseacht 1 ❒ gluaiseacht 4 ❒ gluaiseacht 7

Is é atá sa sliocht seo ná

❒ córáil ❒ curfá ❒ áiria

(ii) Is é an chéad ghuth a chloistear ná

❒ soprán ❒ alt ❒ teanór ❒ dord

Tagann guthanna breise isteach

❒ in aoncheol ❒ in armóin ❒ in aithris

(iii) Sainaithin **trí** uirlis a chloistear sa tionlacan.

1. ___________________ 2. ___________________ 3. ___________________

(iv) An dúnadh i ndeireadh an tsleachta, tá sé

❒ foirfe ❒ neamhfhoirfe ❒ briste

(v) Déan cur síos ar **cheann amháin** de na gnéithe seo a leanas a chloistear sa ghluaiseacht seo:

canóin ritornello chaconne móitíf an mhéala meiliosma

Gné ____

Cur síos ____

____

____

(10)

C. 4 Seinnfear sliocht as *Ceathairéad Pianó Uimh.1* le Gearailt de Barra TRÍ huaire.

• Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
• Tá breac-scór de na barraí 1–7 sa sliocht priontáilte thíos.

• Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Baineadh an sliocht seo as

❒ tús an tsaothair ❒ lár an tsaothair ❒ críoch an tsaothair

Seinntear an ceol

❒ le mothú ❒ le haicinn ❒ go héadrom

(ii) Mínigh aon cheann **amháin** de na hamchomhartha a úsáidtear sa sliocht seo.

Amchomhartha ___________

Míniú ____

(iii) Ainmnigh na **ceithre** uirlis atá á seinm sa sliocht seo.

1. ____________________ 3. ____________________

2. ____________________ 4. ____________________

(iv) Is é an dinimic is fearr don sliocht seo ná

❒ ***ff*** ❒ ***mf*** ❒ ***pp***

(v) Déan cur síos ar aon cheann **amháin** de na gnéithe seo a leanas a úsáideann Gearailt de Barra ina *Cheathairéad Pianó Uimh.1.*

casiompú méadú úsáid fonn Gaelach

Gné ____

Cur síos ____

____

(10)

LEATHANACH BÁN

C. 5 Ceol Gaelach

Cloisfidh tú TRÍ shliocht, gach ceann díobh á sheinm TRÍ huaire. Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.

• Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1

(i) Is é an fonn damhsa a chloistear sa sliocht seo ná

❒ cornphíopa ❒ ríl ❒ port luascach

(ii) Barra tipiciúil rithime a bhaineann leis an gcineál seo damhsa ná

❒ ❒ ❒

(iii) Ainmnigh an uirlis atá á seinm sa sliocht seo. ______________________

Sliocht 2

(i) Ainmnigh stíl na hamhránaíochta ag tús an tsleachta seo. ______________________

(ii) Sainaithin **dhá** ghné den stíl amhránaíochta seo a cloistear sa sliocht seo.

1. ____

2. ____

(iii) Déan cur síos ar ghné neamhthraidisiúnta **amháin** den léiriú seo.

____

____

Sliocht 3

(i) Ainmnigh an uirlis ar a seinntear an tséis agus an uirlis ar a seinntear an rithim sa sliocht seo.

Uirlis na séise ________________________

Uirlis na rithime ________________________

(ii) Sainaithin **aon** ghné thraidisiúnta **amháin** den cheol sa sliocht seo.

____

____

(iii) Is é an tionchar is mó a chloistear sa taifeadadh seo ná

❐ roc-cheol ❐ ceol clasaiceach ❐ snagcheol

Tabhair **aon** chúis **amháin** le do fhreagra.

____

____

(25)

Beidh sos dhá nóiméad déag ann roimh an gcéad cheist eile.

C. 6 Scileanna Éisteachta. Tá an cheist seo bunaithe ar THRÍ shliocht ceoil.

- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1

- Ní sheinnfear an sliocht iomlán ach AON uair AMHÁIN. Seinnfear an intreoir (na barraí 1–7) TRÍ huaire ansin.
- Tá breac-scór den iontreoir priontáilte thíos.

(i) Ainmnigh an uirlis ar a seinntear an tséis sna barraí 1–7. ___________________

- Seinnfear an chuid eile den sliocht DHÁ uair anois. Freagair (ii) agus (iii) thíos.

(ii) Sainaithin an fine uirlisí a sheinntear sa chuid seo. _________________

(iii) Cén **dá** cheann díobh seo a leanas a chloistear sa chuid seo?

❒ sioncóipiú ❒ cordaí cláirsí ❒ saor-rithim

❒ seinm legato ❒ aithris ❒ ornáidiú

Sliocht 2

- Seinnfear an sliocht TRÍ huaire.

(i) Is é amchomhartha an tsleachta seo ná

❒ $\frac{3}{4}$ ❒ $\frac{4}{4}$ ❒ $\frac{6}{8}$

(ii) Ainmnigh **aon** uirlis **amháin** ar a seinntear an tséis sa sliocht seo. ________________

(iii) Sainaithin **aon** ghné **amháin** den tséis a chloistear sa sliocht seo.

____

Sliocht 3

- Ní sheinnfear an sliocht iomlán ach AON uair AMHÁIN. Seinnfear na barraí 1–16 TRÍ huaire ansin.
- Tá séis na mbarraí 1–16 priontáilte thíos.

(i) Cén **dá** cheann de na gnéithe seo a leanas a chloistear sa sliocht seo?

☐ amhránaíocht gan tionlacan ☐ nótaí troitheánacha ☐ armóin ghutha

☐ miontonúlacht ☐ oscailt thríchordach ☐ léimeanna ochtaigh

(ii) Cuir isteach na **céithre** nóta séise atá ar iarraidh ag **X** ar an scór.

(iii) Tá trí dhúnadh sna barraí 1–16.
Cloistear an chéad dúnadh

☐ sna barraí 3–4 ☐ sna barraí 4–5 ☐ sna barraí 5–6

(iv) Is iad na guthanna a cloistear sa sliocht seo ná

☐ sopráin agus ailt ☐ teanóir agus doird ☐ lán-chór SATD

- Seinnfear an sliocht iomlán UAIR AMHÁIN eile. Freagair (v) thíos.

(v) Is gluaiseacht as cantáid le J.S. Bach é an sliocht seo. Is é an cur síos is fearr ar stíl an cheoil seo ná

☐ áiria ☐ reacaireacht ☐ córáil

Tabhair **dhá** chúis le do fhreagra.

Cúis 1: ____

____

____

Cúis 2: ____

____

____

(20)

Tá trí nóiméad agat chun an scrúdpáipéar a chríochnú.

LEATHANACH BÁN